

บทความวิจัย

เรื่อง การใช้บทกวีที่มีอิทธิพลในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดนามใต้ในช่วงสงครามอินโดจีนครั้งที่ 1 ค.ศ.1946 - 1954: กรณีศึกษา โต๋ หิว (Tố Hữu)

โดย

นางสาว อารีวรรณ เกตุศิริ

รหัสนักศึกษา 05580749

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ชื่อเรื่องบทความวิจัย	การใช้บทกวีในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดมินห์ ช่วงสงครามอินโดจีน ครั้งที่ 1 ค.ศ.1946 - 1954: กรณีศึกษา โต๋ หิว (Tố Hữu)
ผู้เขียน	นางสาวอารีวรรณ เกตุศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	ดร.เพชรดา ชุนอ่อน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องการใช้บทกวีในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดมินห์ ช่วงสงครามอินโดจีน ครั้งที่ 1 ค.ศ.1946 – 1954: กรณีศึกษา โต๋ หิว (Tố Hữu) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการใช้บทกวีในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดมินห์ และวิเคราะห์สถานการณ์การเมือง เศรษฐกิจและสังคมในช่วงสงครามอินโดจีน ครั้งที่ 1 ที่สะท้อนผ่านบทกวีของโต๋ หิว เนื่องจากเป็นนักกวีที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง อีกทั้งยังได้รับผิดชอบงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมของพรรคคอมมิวนิสต์ โดยใช้วิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เป็นภาษาไทย อังกฤษและเวียดนามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าขบวนการเวียดมินห์มีนโยบายใช้บทกวีในการระดมมวลชน โดยสอดแทรกเนื้อหาการต่อต้านผู้รุกรานต่างชาติ และการปลุกจิตสำนึกของความรักชาติ เนื่องจากบทกวีสามารถเข้าถึงชาวเวียดนามทุกระดับชั้นแม้แต่คนที่ไม่รู้หนังสือโดยใช้วิธีท่องจำ การใช้บทกวีที่มีความหมายกินใจและง่ายต่อการท่องจำ ทำให้ขบวนการเวียดมินห์สามารถขยายฐานมวลชนไปได้กว้างขวาง ทั้งพวกชาวนา และกรรมกรซึ่งเป็นฐานกำลังสนับสนุนเดิมและนายทุนและศักดินาเจ้าของที่ดิน รวมไปถึงพวกปัญญาชนด้วย ซึ่งในบทกวีดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของสงครามที่เกิดขึ้นอีกด้วย โต๋ หิว มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง อีกทั้งยังเคยเข้าร่วมขบวนการต่างๆในการกอบกู้ชาติ ทำให้ผลงานการเขียนบทกวีต่างๆส่วนมาก จึงมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการปลุกระดมให้ประชาชนรักชาติหรือตระหนักถึงความเป็นชาติ

คำสำคัญ : ขบวนการเวียดมินห์, บทกวีเวียดนาม, โต๋ หิว

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัย เรื่องการใช้บทกวีที่มีอิทธิพลในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดมินห์ ในช่วงสงครามอินโดจีนครั้งที่ 1 ค.ศ.1946 - 1954: กรณีศึกษา โต่ หิว (Tố Hữu) เป็นส่วนหนึ่งของ รายวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ดร. เพชรดา ชุนอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี และที่ขาดไม่ได้ขอขอบคุณ Merrez'Ca Professional Long Wearing & High Coverage Liquid Concealer ที่ปกปิดรอยคล้ำได้ตาจากการนอนน้อย

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

อารีวรรณ เกตุศิริ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
การใช้บทกวีในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดนามห์ ช่วงสงครามอินโดจีน ครั้งที่ 1 ค.ศ.1946 - 1954: กรณีศึกษาโต๋ หิว (Tố Hữu).....	1
บรรณานุกรม.....	23
ประวัติย่อผู้วิจัย	26

การใช้บทกวีที่มีอิทธิพลในการระดมมวลชนของขบวนการเวียดมินห์ในช่วงสงครามอินโดจีนครั้งที่ 1 ค.ศ.1946 - 1954: กรณีศึกษา โต๋ ทิว (Tố Hữu)

บทนำ

“การเมือง” สิ่งที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานอยู่คู่กับทุกสังคมของทุกๆประเทศในโลก โดยการเปลี่ยนแปลงของยุคการเมืองแต่ละครั้งอาจมีความขัดแย้งสูญเสีย ความแตกแยกทางความคิดนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งของคนสองกลุ่ม จนเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไม่สามารถควบคุมและหลีกเลี่ยงได้ ในการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพเพื่อความสำเร็จของพวกพ้องของตนนั้น จำเป็นต้องมีการชุมนุมรวมกลุ่มกันและเกิดการปลุกระดมทางการเมืองขึ้น โดยการจะรวบรวมคนเป็นจำนวนมากได้ต้องอาศัยความเชื่อใจกันและไปในทิศทางเดียวกัน หากย้อนกลับไปในสมัยก่อนที่ยังไม่มีเครื่องมือสื่อสารที่แพร่หลาย ดังเช่นในปัจจุบันการปลุกระดมทางการเมืองจึงจำเป็นต้องเป็นการทำโปสเตอร์ การพูดปราศรัย การกล่าวคำคม นอกจากวิธีที่กล่าวมาก็ยังมีอีกวิธีที่ได้รับความนิยมในการปลุกระดมใจคน

นักกวีใช้ความสละสลวยทางภาษามาเปรียบเทียบกับมาอุดมการณ์ของพวกพ้องตนเป็นสิ่งต่างๆ ที่สวยงามเพื่อให้คนคล้อยตาม กวีจะไม่เข้าไปมีอิทธิพลกับผู้อ่านโดยตรง แต่จะใช้ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นบทกวีไปกระตุ้นเร้าความรู้สึกของผู้อ่านหรือผู้ที่ได้รับฟัง ทำให้บทกวีก็เป็นอีกสื่อหนึ่งที่มีบทบาทในเหตุการณ์ต่างๆ นักกวีนำเรื่องราวที่ประสบมาเล่าผ่านบทกวี ในแง่การเมืองนั้นบทกวีมักถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนทางการเมือง เป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นผู้คอยนำทิศทางของเหตุการณ์นั้น ในบางครั้งกวีทางการเมืองได้ถูกหยิบไปใส่ทำนองเป็นทำนองเพลงปลุกใจเพิ่มเพื่อให้เข้าใจง่าย และสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ของบทกวีนั้นๆได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ซึ่งการที่ผู้ประพันธ์ออกมาเขียนกวีทางการเมืองนี้ แสดงให้เห็นว่าทุกคนมีความตื่นตัวทางการเมืองและมีความตั้งใจที่แน่วแน่ในการเผยแพร่ปณิธานของตนเอง ด้วยความหวังที่จะเห็นสังคมเป็นไปในทิศทางที่ดีงาม โดยผลงานทางการเมืองเขียนต่างๆ เหล่านี้ มีคุณค่าควรแก่การศึกษาทั้งทางด้านเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ และ นำหลักการที่ถูกเขียนไว้มาเป็นบทเรียนเพื่อศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้มี 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาอิทธิพลการใช้บทกวีในการระดมมวลชน โดยเฉพาะชนชั้นกรรมาชีพ ซึ่งได้แก่ ชาวนา และ กรรมกร เพื่อศึกษาสถานการณ์

ทางการเมืองเศรษฐกิจ สังคม ในระหว่างปลายสงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามอินโดจีนครั้งที่ 1 ที่สะท้อนผ่านบทกวีของ โต่ หิว (Tố Hữu)

เวียดนามในสมัยอาณานิคม

ในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นช่วงที่ชาติตะวันตก ได้แก่ อังกฤษ และฝรั่งเศส ออกล่าดินแดนในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อเป็นอาณานิคมของตน ฝรั่งเศสนั้นต้องการ เวียดนามเพื่อเป็นช่องทางในการเข้าไปทำการค้าหรือแสวงหาประโยชน์ในพื้นที่ตอนในของจีนเพื่อ แข่งขันกับอังกฤษและชาติยุโรปอื่นๆที่มีอิทธิพลทางการค้าในภูมิภาคแห่งนี้มาก่อนตน (สุด จอนเจดสิน, 2544 : 1)

ใน ค.ศ. 1858 เรือรบฝรั่งเศสเข้ายึด เมืองดานัง (หรือตูราน) และยึดไซ่ง่อนได้ ใน ค.ศ. 1859 และในค.ศ. 1862 จักรพรรดิคือตีก (Tu Duc, ค.ศ.1847- 1883) ยอมสงบศึกและยกดินแดนภาคใต้ 3 จังหวัดรอบเมืองไซ่ง่อนให้ฝรั่งเศส หลังจากนั้นฝรั่งเศสก็เข้ายึดเวียดนามส่วนอื่นๆ เมื่อถึง ค.ศ. 1884 ฝรั่งเศสสามารถได้เวียดนามตอนกลาง (อันนัม) และตอนเหนือ (ตั้งเกีย) ฝรั่งเศส ปกครองโคจีนจีนเป็นอาณานิคมโดยตรง ขณะที่อันนัมและตั้งเกียมีฐานะเป็นรัฐในอารักขา (protectorate) สถาบันจักรพรรดิยังคงอยู่ที่กรุงเว้ แต่อำนาจถูกจำกัด มีข้าราชการชาวฝรั่งเศส เข้าตำแหน่งการบริหารเกือบทั้งหมด (อ้างแล้ว : 17-27)

การเข้ายึดครองของฝรั่งเศสทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในเวียดนาม ไม่ว่าจะเป็นระบบการเขียนจากตัวอักษรจีนมาเป็นแบบตัวอักษรโรมันที่เรียกว่า “อักษรโกว๊กหงือ (Quoc-ngu)” (เริ่มมีพัฒนาการมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 โดยมีขงจื้อชาวโปรตุเกส) การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทางเศรษฐกิจ การศึกษา จนนำไปสู่สังคมแบบใหม่ในเวียดนาม

ระบบการเมืองการปกครองและการบริหารงานของฝรั่งเศส นำความเปลี่ยนแปลงหลาย ประการมาสู่เวียดนาม ระบบการบริหารงานของฝรั่งเศสก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ ในเวียดนาม เมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมเมืองใหญ่ๆในเวียดนาม เช่น เมืองไซ่ง่อน ซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการปกครองของภาคใต้เริ่มเปลี่ยนจากเมืองเล็กๆ เจียบๆ มาเป็นเมืองสมัยใหม่ รัฐบาลอาณานิคมได้จัดการวางผังเมืองตามแบบฝรั่งเศส มีการก่อสร้าง อาคารและตัดถนนตามแบบฝรั่งเศส อีกทั้งยังมีชาวยุโรปชาติอื่นๆเข้ามาตั้งรกรากทำมาหากิน

ในช่องทาง ส่วนชาวเวียดนามที่จบการศึกษาจากโรงเรียนในระบบใหม่จำนวนมากก็เข้าทำงานให้กับรัฐบาลหรือธุรกิจ

ในด้านเศรษฐกิจฝรั่งเศสได้พัฒนาการปลูกข้าว โดยมีจุดประสงค์เพื่อการส่งออก รวมทั้งยังทำกิจกรรมเศรษฐกิจด้านอื่นๆ เช่น การทำสวนยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น กาแฟ นอกจากนี้ยังมีการทำเหมืองแร่ในภาคเหนือ การทำธุรกิจการเงิน-การธนาคาร และการขนส่งสินค้า เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ทำให้สภาพสังคมแบบจารีตได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก

การก่อตั้งการปกครองอาณานิคมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งในโครงสร้างของสังคมที่เคยมีมาตามประเพณี มีชนชั้นใหม่ๆ เกิดขึ้นในสังคม และความคิดใหม่ๆ ก็แทรกซึมเข้าไปในสามัญสำนึกของประชาชน ขณะที่ความยากจนก็ก่อให้เกิดความขมขื่น เนื่องมาจากการแสวงหาผลประโยชน์ของพวกอาณานิคมผู้ปกครองที่เพิ่มมากขึ้นอีกเท่าตัว เวียดนามเต็มไปด้วยความยากลำบากถูกกดขี่และเกิดการอันยิ่งใหญ่แก่ประเทศ รายจ่ายของข้าราชการและทหารฝรั่งเศสสูงมาก เช่นเดียวกับการปกครองอาณานิคมก็มีความกว้างขวาง นักการเมืองฝรั่งเศสและพรรคการเมืองทั้งหลายในฝรั่งเศส ก็พร้อมที่จะตั้งตัวแทนของตนมาไว้ในเวียดนาม ทั้งภาคีต่างๆ ก็เพิ่มมากขึ้น ภาคีรัฐชูปการเพิ่มขึ้นจาก 0.50 เปียสตร์ ถึง 2.50 เปียสตร์ และภาคีที่ดินเพิ่มขึ้นจาก 1 เปียสตร์ เป็น 1.50 เปียสตร์ งบประมาณทั้งหมดก็เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่ได้จากการเก็บอากรสรรพสามิตจากเหล้า เหลือง ผืน ฝรั่งเศสใช้เวียดนามเป็นที่ระบายสินค้าอุตสาหกรรมและยังต้องจัดหาวัตถุดิบและจัดหาแรงงานที่ถูกๆ ให้กับฝรั่งเศสอีกด้วย การนำสินค้าอุตสาหกรรมของฝรั่งเศสที่นำเข้ามาในเวียดนามทำให้สินค้าพื้นเมืองถูกทำลาย ฝรั่งเศสไม่ยอมพัฒนาสินค้าพื้นเมือง และใช้ทุกวิถีทางกีดกันอุตสาหกรรมเงินทุนไม่ให้เกิดขึ้นในเวียดนาม สินค้าจากประเทศอื่นนอกจากฝรั่งเศสถูกเก็บภาษีในอัตราสูง บริษัทฝรั่งเศสเสียภาษีแต่ที่จำเป็นเท่านั้น กล่าวได้ว่าระบบทั้งหมดอยู่ได้เพราะภาษีที่เก็บจากชาวเวียดนาม

ฝรั่งเศสยึดครองเวียดนามด้วยจุดประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มั่งคั่งของเวียดนาม ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน แร่ธาตุ หรือป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ ฝรั่งเศสเห็นว่า ถ้าหากสามารถพัฒนาที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงให้ปลูกข้าวได้จำนวนมาก รัฐบาลจะมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นภายหลังจากยึดครองโคชินจีนได้แล้ว ฝรั่งเศสจึงเปลี่ยนที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงให้เป็นที่ผลิตข้าว

นโยบายการให้กรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินและความหวังจะได้กำไรจากรายได้การขายข้าว ทำให้มีการบุกเบิกที่ดินในลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อพัฒนาแหล่งปลูกข้าวเพื่อการส่งออกอย่างขนาดใหญ่โดยเพราะ

ในภาคตะวันตกของกลุ่มแม่น้ำโขง พื้นที่ที่บุกเบิกเป็นนาข้าวขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ความสำเร็จในการผลักดันให้มีการผลิตข้าวเพื่อการส่งออกไม่ได้ช่วยให้ฐานะของชาวนาในเวียดนามดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามกลับยิ่งทำให้ชาวนารายย่อยมีฐานะยากจนลงและตกอยู่ในภาวะเป็นหนี้มากขึ้น เพราะกระบวนการผลิตข้าวผลักดันให้ชาวนาที่ส่วนใหญ่ไม่มีทุน จำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากนายทุนเงินกู้โดยเฉพาะเจ้าที่ดิน เมื่อไม่มีเงินส่งนายทุนเงินกู้ทำให้ชาวนาจำนวนมากต้องสูญเสียที่ดินและเปลี่ยนฐานะเป็นชาวนาเช่า ในขณะที่พวกเจ้าที่ดินที่มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมดของเวียดนามกลับมีที่ดินถือครองเป็นจำนวนมาก

รัฐบาลฝรั่งเศสให้ชาวอาณานิคมฝรั่งเศสหรือบริษัทต่างๆ จับจองที่ดินที่อุดมสมบูรณ์และมีคนอาศัยกระจุกกระจายได้ง่ายๆ ในบางตำบลที่ผู้คนอพยพหนีภัยไปในระหว่างสงคราม เช่น ในที่ราบสูงตั้งเกี่ย เป็นต้น ระหว่าง ค.ศ. 1897-1913 ผู้มาตั้งถิ่นฐานและบริษัทต่างๆ ยึดครองที่ดินไว้ถึง 470,000 เฮกตาร์ ไม่รวมที่ดินที่บริษัทป่าไม้ครอบครองอยู่อีก 900,000 เฮกตาร์ ก่อน ค.ศ. 1918 ที่ดินเกือบทั้งหมดที่ชาวฝรั่งเศสเข้ายึดครองมักใช้ปลูกข้าวโดยเฉพาะโคชินจีนแต่ฝรั่งเศสมิได้มีเครื่องมือช่วยในการปลูกข้าวแบบโบราณผลผลิตที่ได้จึงต่ำ พวกฝรั่งเศสที่มาตั้งถิ่นฐานสามารถใช้ประโยชน์แรงงานของชาวเวียดนามได้ และการส่งออกข้าวก็ดำเนินต่อไปในระดับสูง แม้ว่าประเทศจะตกอยู่ในภาวะอดอยากก็ตาม

นอกจากการพัฒนาการปลูกข้าวเพื่อส่งออกและการเติบโตของธุรกิจค้าข้าวแล้ว ระบบอาณานิคมยังมีผลให้เกิดอุตสาหกรรมสาขาอื่นๆ ขึ้นในอาณานิคม ในช่วงทศวรรษ 1880 จนถึงสิ้นศตวรรษโลกครั้งที่ 1 เกิดอุตสาหกรรมขนาดเล็กจำนวนมากในเวียดนาม เช่น การผลิตเบียร์ ไม้ขีด แก้ว กระเบื้อง ปูนซิเมนต์ ขณะเดียวกันการพัฒนาการส่งออกสินค้าทางทะเลก็ทำให้เกิดกลุ่มคนงานในเรือสินค้า และมีอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่เติบโตอย่างรวดเร็วคือ การผลิตยางพาราในภาคใต้ของเวียดนาม ด้วยเหตุที่กิจกรรมทหารและอุตสาหกรรมรถยนต์ต้องการยางพาราเพิ่มมากขึ้น จึงมีการขยายพื้นที่การปลูกยางพาราในโคชินจีน มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น ส่วนในภาคเหนือก็มีอุตสาหกรรมใหม่ๆ พัฒนาขึ้น เช่น การทำเหมืองแร่ถ่านหิน ดีบุก สังกะสี ในขณะที่ภาคเกษตร โดยเฉพาะการปลูกข้าวเพื่อการส่งออกไม่ได้ขยายตัวเด่นชัดเหมือนในภาคใต้ และปัญหาที่ดินในภาคเหนือก็ไม่รุนแรงเท่าในภาคใต้ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มแม่น้ำแดงเป็นเขตที่มีการตั้งถิ่นฐานมานานกว่ากลุ่มแม่น้ำโขง ที่นาส่วนใหญ่จึงกระจุกกระจายอยู่ในความถือครองของชาวนาอยู่แล้ว ไม่เหมือนเขตภาคใต้เป็นเขตเปิดใหม่นอกจากนี้ โดยเปรียบเทียบที่นาในภาคเหนือมีจำนวนน้อยในขณะที่มีประชากรหนาแน่นกว่ากลุ่มแม่น้ำ

โขง นี้เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ชาวนาในภาคเหนือจำนวนหนึ่งลงมาขายแรงงานเป็นกรรมกรสวนยางพาราในภาคใต้

ปัญญาชนเวียดนามจำนวนมากไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลอาณานิคมในด้านการจัดการการศึกษา ประกอบกับความต้องการเผยแพร่อารยธรรมฝรั่งเศสในเวียดนาม ฝรั่งเศส จึงหันมาจัดระบบการศึกษาในเวียดนามใหม่ตามสัญญา พาเตอะโน้ต ค.ศ.1884 กำหนดว่าให้รัฐบาลจักรพรรดิสามารถปลดข้าราชการที่ไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านฝรั่งเศสได้ และฝรั่งเศสมีสิทธิในการแต่งตั้งชาวเวียดนามที่ให้ความร่วมมือกับตนเข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ ที่ถูกปลด

ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ฝรั่งเศสริเริ่มจัดโรงเรียนสำหรับชาวพื้นเมืองขึ้น เริ่มจากในสมัยที่พอล ดูแม (Paul Doumer) เป็นผู้ว่าการสหพันธอินโดจีน ได้จัดให้มีการสอบความรู้ภาษาฝรั่งเศสและการเขียนตัวอักษรโกว๊กหงือ (quốc ngữ)¹ ในหมู่ชาวเวียดนามผู้ที่สอบผ่านอาจได้รับเลือกเข้าทำงานเป็นข้าราชการเป็นอันดับแรกๆ แต่ระยะแรกของการเปิดสอบยังไม่มีผู้ใดสอบได้ จนกระทั่งถึง ค.ศ. 1903 จึงมีผู้สอบผ่านได้รับเลือกเข้าทำงาน

ฝรั่งเศสได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดข้าราชการสำหรับชาวพื้นเมืองฮานอย เพื่อฝึกหัดข้าราชการเวียดนามที่จะส่งไปทำงานในระดับอำเภอและตำบล โดยเกณฑ์ครูมาจากลูกหลานของข้าราชการเวียดนามรุ่นเก่าที่ร่วมมือกับฝรั่งเศส ต่อมาโรงเรียนดังกล่าวเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนข้าราชการ โดยผู้ที่จบการศึกษามาจากโรงเรียนดังกล่าวจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการทันที นอกจากนี้จะจัดโรงเรียนข้าราชการเพื่อฝึกชาวเวียดนามแล้วฝรั่งเศสยังค่อยๆ เลิกการศึกษาตามแบบจารีตโดยเฉพาะการเลิกสอนภาษาฮ้าน (Han tu)² และความรู้ขงจื้อ แล้วเปิดสอนวิชาใหม่ๆ ตามแบบฝรั่งเศสโดยใช้ภาษาฝรั่งเศสและการเขียนตัวอักษรโกว๊กหงือ (Quoc-ngu) นโยบายดังกล่าวเริ่มใช้ในโคชินจีนเป็นแห่งแรก เพราะทำได้สะดวกกว่าที่อื่น เนื่องจากภาคใต้เป็นอาณานิคมโดยตรง มีการจัดตั้งโรงเรียนกฎหมายและการปกครองแบบตะวันตก โรงเรียนดังกล่าวทำให้ชาวเวียดนามที่มีความรู้แบบจารีต (ภาษาฮ้าน-ตำราขงจื้อ) ไม่สามารถเข้าเรียนได้อีกต่อไป แต่เปิดโอกาสให้คนเวียดนามที่รู้ภาษาฝรั่งเศสดีเท่านั้นที่จะสามารถสอบผ่านเข้าไปเรียนได้ หลักสูตรของโรงเรียนกฎหมายและการปกครองใช้เวลาเรียน 3 ปี จึงจะสำเร็จการศึกษา

¹ อักษร โกว๊กหงือ (Quoc-ngu) เป็นอักษรละตินที่เพิ่มเติมเครื่องหมายต่างๆ เข้ามาเพื่อให้มีอักษรเพียงพอที่จะใช้เขียนภาษา

² ฮ้านหรือฮ้านตี (Han tu, 漢字) คืออักษรจีนที่ใช้เขียนภาษาจีนโบราณ

ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 รัฐบาลอาณานิคมตั้งสถาบันค้นคว้าขึ้นหลายแห่งรวมทั้งวิทยาลัยตะวันออกไกล สถาบันปาสเตอร์ สถาบันบริการอุตุนิยมวิทยา ศูนย์ธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์ วิทยาลัยป่าไม้และอื่นๆ ในบางแห่ง นักวิจัยฝรั่งเศสผลิตผลงานที่น่าสนใจ แต่โดยทั่วไปกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันเหล่านี้ได้จัดขึ้นเพื่อสนองความให้ผู้ปกครองอาณานิคมมาแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรของธรรมชาติให้มากขึ้นชาวเวียดนามจึงถูกกีดกันจากการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจภายใต้ระบบอาณานิคม การขยายตัวของระบบการศึกษาแบบใหม่ การแพร่หลายของสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ มีผลต่อการก่อตัวของกลุ่มสังคมแบบใหม่ในเวียดนาม

เดิมที่สังคมเวียดนามไม่ได้มีโครงสร้างและการแบ่งกลุ่มทางสังคมที่ซับซ้อน อาจประกอบด้วยเพียงชนชั้นปกครองที่อยู่ในเมืองหลวงและหัวเมืองกับชาวนาที่อยู่ในชนบท รูปแบบสังคมดังกล่าวกำลังเปลี่ยนไปภายใต้ระบบอาณานิคม ความแตกต่างด้านกายภาพระหว่างเมืองและชนบทเริ่มเห็นชัดเจนขึ้น ในขณะที่กลุ่มผลประโยชน์ในสังคมก็เริ่มหลากหลายมากขึ้นด้วยเมืองใหญ่โดยเฉพาะไซ่ง่อนและฮานอยกลายเป็นที่อยู่และที่ประกอบอาชีพของเวียดนามที่มีการศึกษา และทำงานในระบบราชการหรือธุรกิจเอกชน นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับของชนชั้นกรรมาชีพที่ยังชีพด้วยการขายแรงงาน เช่น เป็นกุสลากรรมากรรมกรโรงสีข้าว ทำเรือ และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ไซ่ง่อนเป็นที่รวมของเจ้าที่ดินซึ่งครอบครองที่ดินขนาดใหญ่ในลุ่มแม่น้ำโขง โดยเฉพาะในเขตตะวันตกของที่ราบลุ่มดังกล่าว ในทางตรงกันข้ามชนบทเป็นที่อยู่อาศัยของชาวนา ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคม ชาวนาเหล่านี้มีทั้งที่เป็นเจ้าของที่ดินรายเล็ก เป็นชาวนาเช่าหรือเป็นเกษตรกรที่รับจ้างทำงานในไร่นา ระบบการศึกษาแบบใหม่และการรับรู้วัฒนธรรมฝรั่งเศส รวมทั้งวัฒนธรรมตะวันตกที่แฝงมาในสิ่งพิมพ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์หรือ นวนิยายรวมทั้งจากชาวเวียดนามที่สำเร็จการศึกษา กลับมาจากฝรั่งเศส มีผลให้ค่านิยมและการประพฤติปฏิบัติตัวหนุ่มสาวเวียดนามบางกลุ่มเปลี่ยนไป จารีตและความเชื่อทางสังคมทางสังคมแบบเก่าของเวียดนามกำลังค่อยๆ เลือนหายไป ขณะที่ความคิดและค่านิยมใหม่อันเป็นอิทธิพลจากสิ่งพิมพ์และวัฒนธรรมจากภายนอกกำลังเข้ามาแทนที่ โดยเฉพาะในบรรดาครอบครัวของพวกชนชั้นกลาง ลูกหลานของคนเหล่านี้มีลักษณะนิสัยที่ผิดไปจากจารีต เช่น วัยรุ่นสาว ๆ เริ่มเรียนรู้การเดินร่ำแบบตะวันตกและเริ่มกล้านัดหนุ่มๆ ซึ่งทำให้เป็นที่ครหานินทาในหมู่ผู้ที่รักษาจารีตประเพณีเดิม (พุทธศักดิ์ แวงสูงเนิน, 2556 : ออนไลน์)

สงครามอินโดจีน ครั้งที่ 1

ในขณะที่สงครามโลกครั้งที่ 2 ใกล้จะจบลง มหาอำนาจในกลุ่มพันธมิตรเริ่มจะมีความกังวลเกี่ยวกับอนาคตของโลกในยุคหลังสงคราม จึงเริ่มมีการประชุมปรึกษากันอยู่หลายครั้ง เพื่อจะแบ่งผลประโยชน์กันให้เป็นที่ยอมรับกันทุกๆฝ่าย ประเทศใหญ่ที่รับบทบาทสำคัญในระหว่างการประชุม ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต ซึ่งเริ่มจะหวาดระแวงในฐานะและแสนยานุภาพของกันและกัน ทั้งๆ ที่เคยร่วมรบศัตรูด้วยกันมาตลอด

เนื่องจากบรรยากาศตอนนั้นเต็มไปด้วยความเข็ดขยาดในผลของสงคราม ทั้งสองประเทศจึงพยายามตกลงกันด้วยดีที่สุด เพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้งที่รุนแรง ประธานาธิบดีรูสเวลท์กับนายพลสตาลิน ได้ตกลงแบ่งโลกออกมาเป็นสามส่วน ส่วนแรก ประกอบด้วยประเทศทุนนิยมที่มีการปกครองแบบเสรีไปโดยนั้น ให้อยู่ภายใต้ของอิทธิพลสหรัฐอเมริกา ส่วนที่สอง ประกอบด้วยประเทศคอมมิวนิสต์ หรือสังคมนิยมแบบปฏิวัติให้ถือเป็นเขตอิทธิพลของสหภาพโซเวียต สำหรับส่วนสุดท้ายหรือที่เรียกกันว่าโลกที่สามนั้น ได้แก่ ดินแดนด้อยพัฒนา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาณานิคมรัสเซียกับอเมริกา จะช่วยสนับสนุนให้เป็นเอกราช และถือให้เป็นเขตแข่งขันกันฉันทมิตรไม่ให้เป็นข้อบาดหมางน้ำใจกัน นอกเหนือไปจากการวางหลักการสร้างเขตอิทธิพลข้างต้นนี้แล้ว ทั้งสองประเทศยังได้แยกเพิ่มส่วนต่างๆ ของโลกตามลักษณะทางภูมิศาสตร์อีกด้วย

การแบ่งโลกเช่นนี้ไม่เป็นที่พอใจแก่ อังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งตกอันดับมาเป็นมหาอำนาจชั้นสอง ทั้งนี้เพราะทั้งสองชาติเป็นเจ้าของอาณานิคมในที่ต่างๆ เพราะการให้อาณานิคมเป็นเอกราชนั้น เท่ากับเป็นการโอนผลประโยชน์ของอังกฤษกับฝรั่งเศสไปสู่มือของอเมริกากับรัสเซียโดยตรง ทั้งเซอร์ซิลล์กับเดอโกลล์ ซึ่งเป็นผู้นำอังกฤษกับฝรั่งเศสในสมัยนั้น ได้ตั้งเจตนาารมณอย่างแน่วแน่ว่าจะไม่ให้สหรัฐกับรัสเซียมาเกี่ยวข้องกั้อาณานิคมเป็นอันขาด เหตุการณ์ได้โยงมาสัมพันธ์กับกรณีเวียดนาม เมื่ออังกฤษกับฝรั่งเศสพบว่าตนก็มีผลประโยชน์ที่ขัดกันในแอฟริกา ทั้งสองชาติจึงตกลงกันว่าฝรั่งเศสจะยินดีให้เอกราชซีเรียและเลบานอน ขณะเดียวกันกับอังกฤษจะต้องช่วยสนับสนุนให้ฝรั่งเศสกลับมายึดครองอินโดจีน

ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1945 มีการประชุมกลุ่มพันธมิตรที่เมือง ปอตส์ดัม ซึ่งได้กำหนดหลักการไว้ว่า เมื่อญี่ปุ่นแพ้ให้ทหารอังกฤษไปยึดครองเวียดนามในส่วนใต้เส้นขนานที่ 16 ลงมา ส่วนทางเหนือเส้นขนานดังกล่าวให้เป็นหน้าที่ของทหารจีนก็กมินตั้ง หน้าที่ของจีนและอังกฤษให้จำกัดอยู่เพียงการปลดทหารญี่ปุ่นและปล่อยเชลยศึกเท่านั้น (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2516 : 14-17)

ปีแรก ๆ ของสงครามเริ่มต้นในชนบทระดับต่ำต่อทางการฝรั่งเศส ทว่า หลังคอมมิวนิสต์จีนถึงชายแดนเวียดนามด้านเหนือใน ค.ศ. 1949 ความขัดแย้งเปลี่ยนเป็นสงครามตามแบบระหว่างสองกองทัพที่มีอาวุธสมัยใหม่ที่สหรัฐและสหภาพโซเวียตจัดหา กำลังสหภาพฝรั่งเศสมีทหารอาณานิคมจากทั้งอดีตจักรวรรดิ (โมร็อกโก อัลจีเรีย ตูนิเซีย ลาว กัมพูชาและชนกลุ่มน้อยเวียดนาม) กำลังอาชีพฝรั่งเศสและหน่วยกองทหารต่างด้าวฝรั่งเศส การใช้กำลังฝรั่งเศสแผ่นดินใหญ่เกณฑ์ถูกรัฐบาลห้ามเพื่อป้องกันมิให้สงครามยิ่งไม่ได้รับความนิยมนมากขึ้นอีกในประเทศแม่ ปัญญาชนฝ่ายซ้ายในประเทศฝรั่งเศสเรียกสงครามนี้ว่า "สงครามสกปรก"

ยุทธศาสตร์หลักต้นเวียดนามให้โจมตีฐานที่มีการป้องกันดี ในส่วนที่ห่างไกลของประเทศ ปล่อยให้เส้นทางลอจิสติกของเวียดนามห้อย่างสมเหตุสมผลที่ยุทธการที่หน้าสนาม ทว่า ฐานนี้ค่อนข้างอ่อนแอ เพราะขาดวัสดุก่อสร้างอย่างคอนกรีตและเหล็กกล้า รถถังหุ้มเกาะ ซึ่งมีประโยชน์จำกัดในสิ่งแวดล้อมที่เป็นป่า อีกทั้งยังขาดกองทัพอากาศที่เข้มแข็งสำหรับการคุ้มกันทางอากาศ การทิ้งระเบิดปูพรมและการใช้กำลังต่างด้าวเกณฑ์จากอาณานิคมฝรั่งเศสอื่นที่เกิดจากความไม่เป็นที่นิยมของสงครามนี้ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งห้ามการใช้ทหารเกณฑ์ชาวฝรั่งเศสประจำการ อีกด้านหนึ่ง หวอ เหงวียน ซ่าบ ใช้ยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพและใหม่ ใช้ปืนใหญ่ยิงตรง (direct fire artillery) เป็นการชும்โจมตีขบวนคุ้มกันและปืนต่อสู้อากาศยานที่รวบรวมเพื่อขัดขวางการส่งกองกำลังบำรุงทางบกหรืออากาศร่วมกับยุทธศาสตร์ที่ยึดการเกณฑ์กองทัพประจำการขนาดพอสมควรที่อำนวยความสะดวกสนับสนุนของประชาชนอย่างกว้างขวาง ลัทธิการสงครามกองโจรและการสอนที่พัฒนาในประเทศจีนและการใช้วัสดุสงครามเรียบง่ายและเชื่อถือได้ที่สหภาพโซเวียตจัดหา ทั้งหมดนี้รวมกันพิสูจน์แล้วว่า เป็นชัยชนะสำหรับการป้องกันฐานนี้และลงเอยด้วยความพ่ายแพ้ของฝรั่งเศสอย่างเด็ดขาดในยุทธการที่เดียนเบียนฟู

ณ การประชุมเจนีวาระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม ค.ศ. 1954 รัฐบาลฝรั่งเศสสังคมนิยมใหม่และเวียดนามก็ได้ทำความตกลงกัน โดยแสดงให้เห็นถึงความตึงเครียดของสงครามเย็นที่แพร่ไปทั่วโลก มันถูกดำเนินการใต้เงามืดของสงครามเกาหลีที่เพิ่งจบสิ้นไปหมาด ๆ และยังเป็นสันติภาพที่น่ากระอักกระอ่วนใจสำหรับทั้งสองฝ่าย ด้วยแรงกดดันจากภายนอก คือ สหภาพโซเวียตและสาธารณรัฐประชาชนจีน ตัวแทนของเวียดนามต้องยอมให้มีการแบ่งประเทศตนออกเป็น 2 ส่วนชั่วคราวจากการใช้เส้นขนานที่ 17 เป็นตัววัด พวกมหาอำนาจของค่ายคอมมิวนิสต์กลัวว่าความไม่แน่นอนของสันติภาพจะทำให้ฝรั่งเศสและพันธมิตรที่เป็นมหาอำนาจคือสหรัฐอเมริกาโกรธแค้น ทาง

กรงมอสโคว์และกรงปักกิ่งไม่ต้องการจะเสี่ยงกับการเผชิญหน้ากับตะวันตกอย่างกระชั้นชิดเกินไป หลังจากสงครามเกาหลี นอกจากนี้พวกคอมมิวนิสต์ยังเชื่อว่าพวกตนนั้นมีการจัดการองค์กรที่ดีกว่าในการเข้ายึดเวียดนามใต้ด้วยวิถีทางการเมืองเพียงอย่างเดียว

ตามมติของสนธิสัญญาเจนีวานั้น เวียดนามจะต้องมีการเลือกตั้งในปี 1956 เพื่อรวมประเทศเป็นหนึ่ง การแบ่งประเทศบนเส้นขนานที่ 17 นั้นจะหายไปกับการเลือกตั้ง สหรัฐอเมริกาและกลุ่มต่อต้านคอมมิวนิสต์จำนวนมากไม่ได้สนับสนุนสนธิสัญญานี้ รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ คือ นายจอห์น ฟอสเตอร์ ดัลลัส (John Foster Dulles) คิดว่าข้อตกลงทางการเมืองของสนธิสัญญานี้ให้อำนาจแก่พวกเวียดนามคอมมิวนิสต์มากเกินไป เขาจะไม่ยอมให้พวกคอมมิวนิสต์เข้ายึดเวียดนามใต้โดยปราศจากการสู้รบ ดังนั้นเขาและประธานาธิบดี ดไวท์ ดี ไอเซนฮาวร์ (Dwight David "Ike" Eisenhower) ก็สนับสนุนกลุ่มในเวียดนามที่อยู่ใต้เส้นขนานที่ 17 ในการต่อต้านคอมมิวนิสต์ สหรัฐอเมริกาได้ส่งเสริมความพยายามครั้งนี้โดยการสร้างชาติเวียดนามใต้ผ่านข้อตกลงระหว่างชาติหลายฉบับอันก่อให้เกิดสนธิสัญญาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ซีโต้ (South East Asia Treaty Organization หรือ SEATO) ในปี 1954 สนธิสัญญาซีโต้ได้เสนอให้กลุ่มประเทศที่ลงนามมีการปกป้องซึ่งกันและกันทางทหารรวมถึงรัฐบาลของสาธารณรัฐเวียดนามหรือเวียดนามใต้ (ประชาไท, 2015 : ออนไลน์)

การก่อตั้งและการปฏิบัติงานของขบวนการเวียดนามห์

ในช่วงเวลาที่สถานการณ์สงครามในยุโรปกำลังร้อนระอุและญี่ปุ่นเริ่มขยายอำนาจและอิทธิพลในเอเชียนั้น ในอินโดจีนของฝรั่งเศส เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1941 โฮจิมินห์และปัญญาชนคอมมิวนิสต์ชาตินิยมก็เดินทางกลับเวียดนามและติดต่อประสานงานกับสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนเพื่อร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การเคลื่อนไหวต่อสู้กับฝรั่งเศสและญี่ปุ่นให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเมือง ซึ่งในขณะนั้นสงครามในยุโรปได้ขยายตัวเป็นสงครามโลก เขาเลือกปักกิ่ง (Pac Bo) หมู่บ้านเล็กๆทางตอนเหนือที่ห่างจากพรมแดนจีนราว 3 กิโลเมตรเป็นที่ตั้งฐานปฏิบัติการและใช้ถ้ำบริเวณใกล้หมู่บ้านเป็นที่พัก ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1941 โฮจิมินห์เรียกประชุมสมาชิกพรรคคนสำคัญ ซึ่งรวมถึงฝีม วัน ดง และ หวอ เงวียน ซาป เพื่อหารือเตรียมการต่อสู้ปลดปล่อยประเทศ ซึ่งการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมครั้งสำคัญครั้งแรกบนแผ่นดินปิตุภูมิและได้นำไปสู่การประชุมคณะกรรมการพรรค ครั้งที่ 8 ระหว่างวันที่ 10-19 พฤษภาคม ค.ศ. 1941 แกนนำพรรคคน

สำคัญที่เข้าร่วมประชุมนอกจาก โฮจิมินห์แล้ว ยังมี เจื่อง จินห์ (Truong Chinh) หวาง ก๊วก เหวียด (Hoang Quoc Viet) รวมไปถึงผู้แทนจากเขตอันนัม เขตโคชินไชน่าและคนอื่นๆ ในการประชุมครั้งนี้ มีการวิเคราะห์สถานการณ์สงครามที่ดำเนินอยู่และเห็นว่าสภาพโซเวียต และฝ่ายพันธมิตรในท้ายที่สุด จะมีชัยชนะเหนือประเทศฟาสซิสต์ในฝ่ายอักษะและพันธมิตร ส่วนสถานการณ์ในอินโดจีนนั้น ที่ประชุมวิเคราะห์หว่าเป็นการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชาติจากการเป็นอาณานิคม ซึ่งในการเคลื่อนไหวครั้งนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิวัติโลกและการปฏิวัติรัสเซีย ใน ค.ศ.1917 (Russian Revolution) รวมทั้งการปฏิวัติจีน ด้วยเหตุนี้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ต่อสู้ ขึ้นใหม่ 2 ประการ คือ ด้านการเมือง และด้านการทหาร ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองนั้น พรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนเห็นว่าการต่อสู้เพื่อให้เวียดนาม เป็นเอกราชมีความสำคัญยิ่งกว่าการต่อสู้ทางชนชั้นเพราะหากชาติยังไม่มีเอกราช การปฏิวัติทางชนชั้นก็จะมีทางเกิดขึ้นได้ แต่การจะได้เอกราชนั้นจำเป็นต้องอาศัยยุทธศาสตร์ด้านการทหาร โดยการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ พรรคตระหนักดีว่าเพื่อให้ยุทธศาสตร์ทั้ง 2 ประการประสบความสำเร็จจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกชนชั้นของสังคมเวียดนาม การมุ่งจัดตั้งปลุกระดมชนชั้น กรรมกรชีพแต่เพียงอย่างเดียวไม่อาจจะประสบความสำเร็จ ซึ่งพรรคได้บทเรียนจากการก่อการกบฏ ในครั้งก่อน ที่ประชุมจึงมีมติให้ยุตินโยบายในการต่อสู้ทางชนชั้นตามทฤษฎีของลัทธิมากซ์และเปลี่ยนเป็นนโยบายชาตินิยมด้วยการระดมมวลชนจากทุกชนชั้นของสังคมเพื่อปลดปล่อยชาติให้เป็นเอกราชจากฝรั่งเศส รวมถึงการโค่นล้มศักดินาและเจ้าของที่ดินซึ่งร่วมมือกับฝรั่งเศส โฮจิมินห์เสนอให้มีการจัดตั้ง “แนวร่วมแห่งชาติ” (United National Front) เพื่อเป็นองค์กรนำหลักในการต่อสู้ ครั้งนี้ในที่ประชุมมีมติให้ก่อตั้งสันนิบาตเพื่อเอกราชของชาวเวียดนามขึ้นซึ่งต่อมาเป็นที่รู้จักกัน ในชื่อ ขบวนการเวียดนามห์ เวียดมินห์ (พิชยพรรค ช่วงประยูร, 2560 : 38)

การที่ขบวนการเวียดนามห์มีสถานะเป็นองค์กรกลางที่ใช้แนวทางแบบชาตินิยม โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือต่อสู้เพื่อเอกราชของเวียดนามได้ทำให้เวียดนามห์ในเวลาอันรวดเร็วเป็นที่ยอมรับของชาวเวียดนามทุกระดับชั้นและสามารถขยายฐานมวลชนไปได้กว้างขวาง นับจากชานา และกรรมกรซึ่งเป็นฐานกำลังสนับสนุนเดิมและนายทุนและศักดินาเจ้าของที่ดินรวมทั้งปัญญาชน เป็นต้น เวียดนามห์ระดมมวลชนตั้งแต่ระดับล่างสุดจนถึงบนสุด กล่าวคือจากระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับเมือง ระดับจังหวัดและในระดับเขต ซึ่งวิธีการนี้ถูกใช้ในทั้ง 3 เขตของเวียดนาม และมีการจัดตั้ง คณะกรรมการบริหารประจำในแต่ละระดับโดยที่คณะกรรมการประจำทุกระดับ ขึ้นตรงต่อ คณะกรรมการกลางแห่งชาติของเวียดนามห์ ส่วนวิธีการจัดตั้งองค์กรของขบวนการเวียดนามห์นั้น

มีโครงสร้างเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มชาวนากู้ชาติ กลุ่มเยาวชนกู้ชาติ กลุ่มผู้ใช้แรงงานในโรงงานและเหมือง กลุ่มสตรีกู้ชาติ เป็นต้น การจัดตั้งองค์กรจะไม่ใช้มาตรการเดียวกับการจัดตั้งองค์กรของพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีน ซึ่งมีความเข้มงวดด้านอุดมการณ์แต่จะผ่อนปรนและยืดหยุ่นทางด้านทฤษฎีลัทธิคอมมิวนิสต์เพื่อเปิดกว้างและไม่กดดันกลุ่มคนจากชนชั้นอื่นๆที่ต้องการให้เข้าร่วม แม้ว่าพรรคจะกำหนดนโยบายและแนวทางในการต่อสู้ก็ทั้งแก่นนำพรรคคนสำคัญก็ดำรงตำแหน่งในเวียดนามห์ แต่การจะให้เวียดนามห์ เป็นองค์กรกลางสำหรับทุกชนชั้นและทุกกลุ่มการเมืองของสังคมเวียดนาม พรรคจึงมีสถานภาพเป็นเพียงแค่องค์กรๆหนึ่งที่สังกัดกับเวียดนามห์เท่านั้น แต่เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและตื่นตัวที่สุดในการต่อสู้กับฝรั่งเศสและญี่ปุ่น ในขณะที่เวียดนามห์โดยรวมจะเน้นทางการปลุกจิตสำนึกของความรักชาติและการปลดปล่อยชาติเป็นต้น ขบวนการเวียดนามห์ยังโฆษณาชวนเชื่อในหลายวิธี เช่น การจัดทำสิ่งพิมพ์ซึ่งมีทั้งสิ่งพิมพ์ระดับชาติและระดับท้องถิ่น สิ่งพิมพ์ที่โดดเด่นคือวารสารเวียดนามเอกราช (Viet Nam Doc Lap) ซึ่งตีพิมพ์และเผยแพร่ครั้งแรก ในเดือนสิงหาคม ค.ศ.1941 ในระยะแรกโฮจิมินห์เป็นบรรณาธิการ บทความที่พิมพ์ในวารสารฉบับนี้จะไม่ซับซ้อนทางความคิดและอ่านเข้าใจง่ายเหมาะกับชาวเวียดนาม ซึ่งส่วนมากไม่รู้หนังสือ เนื้อหาในวารสารฉบับแรกๆกล่าวถึงนโยบายและวัตถุประสงค์การต่อสู้ ของเวียดนามห์ การเรียกร้องชาวเวียดนามให้เข้าร่วมกับเวียดนามห์เพื่อต่อสู้กับฝรั่งเศสและญี่ปุ่น มีการรายงานสถานการณ์เรื่องต่างๆ เช่น ความพ่ายแพ้และความอ่อนแอของทั้งรัฐบาลวี่ซีและ รัฐบาลอาณานิคม สถานการณ์การรบและการสูญเสียกำลังพลของกองทัพญี่ปุ่นในจีน ความแข็งแกร่ง ของสหภาพโซเวียตที่เหนือกว่าเยอรมนี เป็นต้น วารสารเวียดนามเอกราชแต่ละฉบับจะทำสำเนา 400 ฉบับเพื่อแจกจ่ายในพื้นที่ต่างๆโดยเฉพาะบริเวณรอบหมู่บ้านปักข้อซึ่งเป็นฐานปฏิบัติการหลักของเวียดนามห์ นอกจากการโฆษณาชวนเชื่อผ่านสิ่งพิมพ์ เช่น วารสารเวียดนามเอกราชแล้ว ขบวนการเวียดนามห์ยังโฆษณาชวนเชื่อผ่านงานประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม การที่เวียดนามมีประวัติศาสตร์การต่อสู้อันยาวนานเกี่ยวข้องกับผู้รุกรานจากภายนอกเวียดนามห์จึงน่าประเดืัน ดังกล่าวมาใช้ปลุกฝังจิตสำนึกความรักชาติและการต่อสู้กับผู้รุกรานจากภายนอกให้แก่สมาชิกและมวลชนผู้สนับสนุน วิธีการโฆษณาชวนเชื่อผ่านงานประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเวียดนามห์คือการจัดทำหนังสือประวัติศาสตร์ชาติของเรา (Lịch sử nước ta) ซึ่งโฮจิมินห์เขียนส่วนทางด้านศิลปวัฒนธรรมนั้นมีการใช้กวีนิพนธ์พื้นบ้าน หรือบทเพลงที่รู้จักกันดีสอดแทรกเนื้อหาการต่อต้านผู้รุกรานต่างชาติ และการปลุกจิตสำนึกของความรักชาติ เป็นต้นว่าวีรกรรมอันกล้าหาญ

ของเหล่าวีรบุรุษที่ต่อต้านการ รุกรานจากต่างชาติในอดีต การต่อสู้ระหว่างความดีกับความชั่วซึ่งในท้ายที่สุดความดีจะมีชัยชนะ (อ้างแล้ว : 40)

ขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนาม

ขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนาม (Vietnamese Communist Movement) เป็นกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองในบริเวณอนุภูมิภาคอินโดจีนส่วนที่เป็นสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในปัจจุบัน กลุ่มดังกล่าวเคลื่อนไหวภายใต้อุดมการณ์มาร์กซิสต์ ซึ่งเป็นอุดมการณ์ฝ่ายซ้ายที่มุ่งสร้างสังคมแห่งความเสมอภาค โดยการเคลื่อนไหว ขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนามได้ชูแนวทางชาตินิยมควบคู่ไปกับอุดมการณ์มาร์กซิสต์ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อขับไล่ฝรั่งเศสผู้เป็นเจ้าของอาณานิคมอินโดจีน ณ ช่วงเวลาดังกล่าวให้พ้นไป พร้อมทั้งมุ่งปลดแอกชาวเวียดนามให้พ้นจากการกดขี่ของชาวตะวันตก

โดยในช่วงประมาณ ค.ศ. 1925 ได้มีการถือกำเนิดขึ้นขององค์กรกลุ่มขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนามองค์กรแรก องค์กรดังกล่าวมีชื่อเต็มว่า องค์กรปฏิวัติของเยาวชน หรือที่เรียกกันโดยย่อว่า “แท็นห์เนี่ยน” ซึ่งก่อตั้งโดย โฮจิมินห์หรือในขณะนั้นใช้ชื่อว่า เหงียนอายก๊วก โดยเป็นความประสงค์ของเขาเองที่ต้องการจะจัดตั้งมวลชนขึ้นเพื่อทำการปฏิวัติเวียดนามให้พ้นจากการปกครองโดยฝรั่งเศส เหงียนอายก๊วกได้นำหลักการมาร์กซิสต์มาเป็นพื้นฐานขององค์กรและขบวนการดังกล่าว ซึ่งต่อมาหลักการนี้กลายเป็นประหนึ่งแกนหลักของแนวคิดคอมมิวนิสต์ในเวียดนาม อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมา ค.ศ. 1927-1928 ภายในแท็นห์เนี่ยนได้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างฝ่ายที่ต้องการดำเนินการปฏิวัติร่วมกับกลุ่มอื่นๆกับฝ่ายที่เห็นว่าการปฏิวัติจะต้องถูกดำเนินการโดยกลุ่มชนชั้นกรรมมาชีพเท่านั้น ความขัดแย้งดังกล่าวได้ทำให้แท็นห์เนี่ยนแตกออกเป็น 2 ฝ่าย หากแต่ในเวลาต่อมา ภายใต้การนำของเหงียนอายก๊วกและการแนะนำและการสนับสนุนของโซเวียตแท็นห์เนี่ยนก็กลับมารวมกันได้อีกครั้งภายใต้ชื่อ พรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีน

ในค.ศ. 1941 พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามได้จัดตั้งสันนิบาตเพื่อเอกราชแห่งเวียดนาม หรือเวียดนามหิ้นเพื่อที่จะต่อต้านการเข้ามาปกครองอินโดจีนร่วมกันระหว่างจักรวรรดิญี่ปุ่นกับฝรั่งเศส เวียดนามหิ้นเป็นแนวร่วมของขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนามที่ประกอบไปด้วยประชาชนแทบจะทุกฝ่ายในเวียดนามทั้งกลุ่มชนชั้นกรรมมาชีพ เยาวชน กลุ่มสตรี หรือแม้แต่กลุ่มชนชั้นกลางอย่างนายทุน โดยทุกฝ่ายภายในแนวร่วมดังกล่าวได้มีเป้าหมายร่วมกันคือ ต่อสู้กับพวกจักรวรรดินิยม (อ้างแล้ว : 36)

บทกวีกับการเมือง : การใช้บทกวีในการปลุกกระตมมวลชนของขบวนการเวียดมินห์

บทกวีเป็นเครื่องสะท้อนสังคมในส่วนกว้างและส่วนลึกบทกวีแสดงให้เห็นถึงชีวิตในแง่มุมต่างๆ และในขณะที่เดียวกันก็สามารถที่จะสร้างเอาแก่นแท้ของสังคมออกมาให้เห็นได้ นอกจากนี้บทกวียังมีบทบาทในการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพที่เป็นจริงของสังคมให้เป็นไปในวิธีที่ถูกต้องและยุติธรรม

กวีนิพนธ์ (อังกฤษ: Poetry, Poem, Poesy) คือรูปแบบทางศิลปะที่มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อคุณประโยชน์ด้านสุนทรียะ ซึ่งเพิ่มเติมจากเนื้อหาทางความหมาย นับเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรม โดยเป็นคำประพันธ์ที่กวีแต่ง เป็นงานเขียนที่มีวรรณศิลป์ เราให้สะท้อนอารมณ์ได้ คำที่มีความหมายทำนองเดียวกัน ได้แก่ ร้อยกรอง ซึ่งหมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

นอกจากนี้ยังมีคำอื่น ๆ อีกหลายคำที่มีความหมายทำนองเดียวกับ กวีนิพนธ์ และร้อยกรอง ได้แก่ บทกวี บทประพันธ์ คำประพันธ์ กวีวัจนะ ลำนำ บทกลอน กาพย์กลอน กลอนกานท์ กานท์ รวมทั้งคำว่า ฉันท์ กาพย์ และกลอน ซึ่งในปัจจุบันหมายถึงคำประพันธ์ที่มีรูปแบบต่างกัน ก็เคยใช้ในความหมายเดียวกันกับ กวีนิพนธ์ และ ร้อยกรอง มาในยุคสมัยหนึ่ง

บทกวี คือ ภาษาของอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด คือเครื่องมือที่จะนำสิ่งที่เรารู้สึกว่าเป็นข่าวสารออกมาแสดงให้ประจักษ์ ตระหนัก สะท้อน กวีอาจไม่มีหน้าที่สรุปหรือฟันธงความจริง แต่กวีอาจหมุนแปรคำและความให้เห็นความจริงใหม่ๆ ของชีวิตหลายด้าน ทั้งเรื่องที่บางทีคนทั่วไปคิดไม่ถึง และแม้แต่ตัวกวีเองก็เพิ่งจะคิดถึง

การนำงานวรรณกรรม (ร้อยแก้ว, ร้อยกรอง) มาใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมือง โดยวรรณกรรมเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นสภาพสังคม สภาพสังคมเป็นอย่างไรเนื้อหาในวรรณกรรมก็ปรากฏออกมาอย่างนั้น โดยผ่านมุมมอง ทศนคติและประสบการณ์ของผู้เขียนอีกที (บำรุง สุวรรณรัตน์และชูศักดิ์ เอกเพชร, 2523 : 144 - 145)

การเข้ามาของญี่ปุ่นในช่วงสงคราม ก่อให้เกิดความสับสนในหมู่ชาตินิยม เพราะในขณะที่ญี่ปุ่นสร้างภาพอันน่าประทับใจว่า ญี่ปุ่นต้องการปลดปล่อยเอเชียออกจากระบอบอาณานิคม แต่ญี่ปุ่นก็ยังคงร่วมมือกับฝรั่งเศสในการรักษาอาณานิคมอินโดจีนต่อไปโดยไม่มีแนวโน้มเลยว่าญี่ปุ่นจะสถาปนาเอกราชให้แก่เวียดนามทั้งที่อาจจะกระทำได้ ความสับสนเช่นนี้ ส่งผลให้ขบวนการชาตินิยมในเวียดนามบางขบวนการเห็นว่าควรจะร่วมมือกับฝรั่งเศสเพื่อลดอิทธิพลญี่ปุ่น ในขณะที่บางขบวนการเห็นว่าทั้งญี่ปุ่นและฝรั่งเศสไม่ต่างกันมากนัก จึงควรต่อต้านทั้งสองขบวนการ

สำหรับขบวนการคอมมิวนิสต์อินโดจีนเห็นว่า สถานการณ์ในช่วงนี้กำลังเหมาะสมที่จะทำการต่อสู้เพื่อเอกราชของเวียดนาม หลังจากนั้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1941 ที่ประชุมคณะกรรมการกลางพรรค ครั้งที่ 8 ซึ่งจัดที่กาวบั่ง (Cao Bang) ก็มีมติให้ตั้ง “สันนิบาตเพื่อเอกราชของชาวเวียดนาม” หรือที่รู้จักกันในนาม “เวียดนามห์” (Viet Nam Doc Lap Dong Minh Hoi - VietMinh) เพื่อเป็นองค์กรของชาวเวียดนามในการต่อสู้ปลดปล่อยชาติ ภายใต้คำขวัญว่า “เพื่อเอกราชของเวียดนาม ไม่ว่าฝรั่งเศสหรือญี่ปุ่นก็ไม่ใช่เจ้านาย”

การจัดองค์กรของขบวนการเวียดนามห์ได้รับการชี้นำอย่างไม่เปิดเผยจากพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีน ลักษณะโครงสร้างเริ่มต้นจากกลุ่มภูเขาดินต่างๆ เช่น กลุ่มชาวนา กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน ฯลฯ โดยจะเลือกตัวแทนเพื่อจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเวียดนามห์ระดับหมู่บ้าน หลังจากนั้น ระดับหมู่บ้านก็จะเลือกตัวแทนเป็นคณะกรรมการระดับตำบล ถัดขึ้นไปเรื่อยๆ กลุ่มเหล่านี้เน้นที่จะตรวจสอบ วางแผน ปรับปรุง จัดตั้ง และอบรมการต่อสู้ด้วยอาวุธในรูปแบบกองโจร นอกจากนี้ ขบวนการเวียดนามห์เน้นปลูกจิตสำนึกของความรักชาติและการปลดปล่อยชาติโดยใช้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อในหลายวิธี เช่น การจัดทำสิ่งพิมพ์ วารสาร อีกทั้งยังใช้โฆษณาชวนเชื่อโดยผ่านงานประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม เช่น กวีนิพนธ์พื้นบ้าน หรือบทเพลงที่รู้จักกันดี เป็นต้น (สุต จอนเจดสิน, 2544, 120 -122)

การใช้ยุทธวิธีการต่างๆ ของขบวนการเวียดนามห์ ถือว่าประสบความสำเร็จมาก กลุ่มเป้าหมายในการปลุกกระดม คือ กลุ่มคนที่ใช้แรงงาน เช่น ชาวนา กรรมกร เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้ คือ ฐานพลังของการปฏิวัติ มีความมั่นคงต่อหน้าที่การรบประดุจการทำนาและใช้แรงงาน เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมาชีพและประชาชนรวมกัน สามารถร่วมแรงร่วมใจกับพวกนักปฏิวัติได้เป็นอย่างดี (พรเพ็ญ ฮันตระกูล, 2542, 27) นอกจากนี้ การปรับยุทธวิธีการโฆษณาชวนเชื่อให้สอดคล้องกับสังคมเวียดนาม เน้นแนวทางการต่อสู้ผ่านสื่อศิลปวัฒนธรรม เช่น เพลง กลอนพื้นบ้าน บทกวี ซึ่งกล่าวถึงเอกลักษณ์ความเป็นชาติเวียดนาม และการต่อสู้ของบรรพบุรุษเพื่อรักษาดินแดน “ทางใต้” จากการคุกคามของต่างชาติ นอกจากนี้ ยังสอดแทรกความคิดความเชื่อเรื่องธรรมะชนะอธรรมอีกด้วย (อั้งแล้ว, 2544, 123 - 124)

โต๋ ทิว : กวีนักปฏิวัติ

โต๋ ทิว (ค.ศ.1920 - 2002) เป็นนักกวีชาวประเทศเวียดนาม ได้รับรางวัลซีไรต์ ในปี 1996 เขายังคงเป็นที่จดจำของคนเวียดนามในฐานะวีรบุรุษสงครามและนักกวีนักปฏิวัติ

โต๋ ทิว เกิดเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ.1920 ในครอบครัวชนชั้นปัญญาที่ยากจน เขาเกิด ณ หมู่บ้านฝูลาย ตำบลกว่างเถาะ อำเภอกว่างเตียน จังหวัดเถื่อนเทียน (เฮ่ว) มีชื่อจริงว่า เหงวียนกิมถั่ง (Nguyen Kim Thanh) เมื่ออายุเพียง 12 ปี มารดาเสียชีวิต และบิดาต้องไปทำงานในที่ไกล เขาจึงได้เข้าเรียนในวัย 13 ปี ที่โรงเรียนระบบฝรั่งเศส - เวียดนาม ในเขตจังหวัดบ้านเกิด เนื่องจากความยากจนและขาดพ่อแม่ เขาจึงเรียนหนังสือด้วยความยากลำบาก แต่เพราะเหตุนี้ทำให้เขามีความอดทน ขยัน และมานะพยายาม เขาได้ทุนเรียนหนังสือเป็นนักเรียนประจำ เนื่องจากพี่ชายของเขาไม่มีเงินจะส่งเขาเรียนต่อไป ทำให้เขาต้องออกจากบ้านไปอยู่โรงเรียนประจำ ดูแลตัวเองตั้งแต่วัยเด็ก

โต๋ ทิว ได้รับอิทธิพลจากบิดาซึ่งเป็นปัญญาชนที่ได้รับการศึกษาตามธรรมเนียมขงจื้อ บิดาของโต๋ ทิวเป็นผู้รักงานกวี ส่วนมารดาก็ชอบร้องเพลงกลอนให้ลูกฟัง ฉะนั้นโต๋ ทิวจึงสามารถแต่งคำประพันธ์ได้ตั้งแต่อายุเพียง 10 ปี ในช่วงที่อยู่โรงเรียน เขาเริ่มชอบการเขียนบทกวี บทกวีของเขามีแนวเนื้อหาเห็นใจเพื่อนมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก เช่น คนใช้ที่ถูกไล่ออกจากงาน พยาบาลที่ต้องทิ้งลูกของตนเองเพื่อไปดูแลลูกคนอื่น โสเภณีผู้ขายร่างกายของตัวเอง เป็นต้น ทำให้เขากลายเป็นกวีของประชาชนผู้ใช้แรงงานในเวลาต่อมาไม่นาน

สมัยที่โต๋ ทิวเป็นเยาวชน เขาได้เกิดความสนใจในแนวทางปฏิวัติและเข้าไปเกี่ยวข้องกับการปฏิวัติตั้งแต่อายุยังน้อย ขณะเป็นนักเรียนชั้นมัธยมอยู่ที่เฮ่ว เขาได้ตัดสินใจเข้าร่วมขบวนการปฏิวัติต่อสู้กับฝรั่งเศสในระหว่างค.ศ.1937-1939 โดยอยู่ในฐานะนักรบเยาวชน และถูกยกย่องเป็นตัวอย่างของเยาวชนกวีนักรบ นับจากปี 1937 โต๋ ทิว มีงานบทกวีลงหนังสือพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ บทกวีของเขาล้วนเป็นไปเพื่อปลุกจิตวิญญาณการปฏิวัติในเวียดนามตั้งแต่เหนือลงไปถึงใต้ ในค.ศ.1938 โต๋ ทิวได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งบูรพา (Dang Cong San Dong Duong) และในเดือนเมษายน ค.ศ.1939 เขาถูกจับขังคุกและนำตัวไปใช้แรงงานหนักในค่ายกักกันนักโทษหลายแห่งซึ่งอยู่ทางตอนกลางและตอนเหนือที่เตยเหงวียน

ในระหว่างที่ถูกขังกลับทำให้ โต๋ ทิว มีเวลาสร้างพลังจิตใจมุ่งมั่นจนนำไปสู่เป้าหมายอันชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีเวลานั่งเขียนบทกวีไปพร้อมกันด้วย ในปี 1942 เขาแหกคุกออกมาได้ และกลับไปพร้อมกับพวกปฏิวัติรณรงค์ต่อต้านลัทธิอาณานิคมและเผด็จการอย่างลับๆ ในเขตจังหวัดห่งฮัว

เขาใช้บทกวีปลุกระดมความรักชาติ ประกาศสงครามปลดแอกเพื่อแผ่นดิน ตอนที่เวียดมินห์ (Viet Nam Doc Lap Dong Minh Hoi) ประกาศเอกราชในเดือนสิงหาคม ค.ศ.1945 เขาได้เป็นประธานกรรมการของกองทัพมวลชนที่เถื่อนเทียน (เฮ่ว) ภายหลังเป็นเลขานุการของกองทัพปฏิวัติประจำภาคกลาง ในปี 1946 ขณะที่การรบทั่วประเทศกำลังคุกรุ่น โต๋ หิว ย้ายไปอยู่ที่ทังฮัว ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของกรรมการจังหวัดทังฮัว

ในปี 1947 โต๋ หิว ได้เข้ารับตำแหน่งทำงานด้านวรรณกรรมให้กับพรรค เขาเดินทางไปในเขตพื้นที่สูงของเวียดนามเหนือ (Viet Bac) ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการกลางว่าด้วยงานด้านวรรณกรรม ในปี 1948 เขาเข้าไปช่วยดูแลสมาคมวรรณกรรมเวียดนาม (Hoi Van Nghe Viet Nam) ซึ่งตั้งขึ้นในปีนั้น ในปี 1951 ที่ประชุมใหญ่ของพรรคครั้งที่ 2 เขาได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสำรองในคณะกรรมการกลางของพรรค และต่อมาในปี 1955 เขาก็ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกประจำ

ช่วงที่ โต๋ หิว เข้ามาทำงานในส่วนกลางของพรรคก็เป็นเวลาที่เวียดมินห์ทำสงครามอินโดจีนกับฝรั่งเศส (ค.ศ.1946-1954) เมื่อสงครามสิ้นสุดด้วยชัยชนะของเวียดนามที่เดียนเบียนฟู ก็ต่อด้วยสงครามเวียดนามที่เริ่มใหม่ในปี 1955 หลังความล้มเหลวของสนธิสัญญาเจนีวา เวียดนามยังไม่สามารถรวมเป็นชาติได้ สหรัฐอเมริกาสนับสนุนรัฐบาลเวียดนามใต้ทำสงครามกลางเมืองกับเวียดนามเหนือต่อ สงครามเวียดนามเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆนับตั้งแต่ปี 1964 เป็นต้นมา (พรเพ็ญ อ้นตระกูล, 2542 : 22-24)

บทกวีของ โต๋ หิว กับสงครามอินโดจีนครั้งที่ 1

ผลงานของโต๋ หิว ที่เป็นผลงานด้านกวี มีทั้งหมด 17 บท ได้แก่ Tho (บทกวี), Viet Bac (เวียดนามเหนือเขตสูง), Tu ay (แต่นั่น) พิมพ์ใหม่จากเรื่อง Tho โดยแก้ไขเพิ่มเติม, Ba muoi nam doi ta co Dang (ชีวิตฉัน30ปีที่มีพัก), Gio long (ลมกระโชกแรง), Tho To Huu (Tuyen tho) (บทกวีของโต๋ หิว (บทกวีคัดเลือก)), Bac Ho (ลุงโฮ), Ra tran (สู้นวน้ำสนามรบ), Nuoc non ngan dam (ไกลบ้านเกิดเมืองนอน), Mau va hoa (เลือดกับดอกไม้), To Huu tho (Tuyen) (บทกวีของโต๋ หิว (คัดเลือก)), To Huu tac pham (ผลงานของโต๋ หิว), Tho To Huu toan tap (บทกวีของโต๋ หิว ฉบับสมบูรณ์), To Huu : Tho (โต๋ หิว : บทกวี), To Huu : Tram bai tho (โต๋ หิว : ร้อยบทบทกวี), Mot tieng don (หนึ่งเสียงเพลง), Tho To Huu (Hoang Dan Tuyen chon) (บทกวีโต๋ หิว (เลือกโดยหว่างเชิน))

นอกจากนี้ก็มีหนังสือกวีเล่มเล็กๆ ของโต๋ หิว อีก 3 เรื่อง Chuyen em Hoa (เรื่องของน้องนางฮว่า), Sang thang Nam (ต้นเดือนห้า) และ Theo chan Bac (ตามรอยเท้าลุง) ซึ่งตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Kim dong ในระหว่างปี 1973 - 1985 งานของโต๋ หิว ได้รับการแปลออกไปเป็นภาษาต่างประเทศเท่าที่รวบรวมได้ มีดังนี้ Depuis แปลเป็นภาษาฝรั่งเศสจากเรื่อง Tu ay, Esperanto บทกวีคัดเลือกของโต๋ หิว แปลเป็นภาษานานาชาติ, Sang et Fleurs : Le chemin du poète To Huu (เลือดกับดอกไม้ : บนเส้นทางกวีของโต๋ หิว) แปลเป็นภาษาฝรั่งเศสจากเรื่อง Mau va hoa, Blood and Flowers : The path of the poet To Huu. ฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษ, To Huu : Gedichte (โต๋ หิว : บทกวี) เป็นบทกวีคัดเลือก แปลเป็นภาษาเยอรมัน แต่บทกวีที่อยู่ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา นั้น มีทั้งหมด 2 เรื่อง ได้แก่ Tho (Tu ay) และ Viet Bac

ในปี 1946 สมาคมวัฒนธรรมปกป้องชาติเวียดนาม (Hoi van hoa cuu quoc Viet Nam) ได้รวบรวมจัดพิมพ์ผลงานของโต๋ หิว ในชื่อเรื่องว่า Tho (บทกวี) เป็นหนังสือเล่มแรกของเขา (ต่อมาได้รับการตีพิมพ์ใหม่โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมและเปลี่ยนชื่อเรื่องใหม่ว่า “Tu ay”) เป็นผลงานที่เขาผลิตในช่วงเวลา 10 ปี ของการเข้าร่วมงานปฏิวัติ (ค.ศ. 1937-1946) โดยเป็นงานซึ่งเริ่มเขียนตั้งแต่อายุเพียง 17 ปีเท่านั้น

หนังสือกวีนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ไฟเลือด (Mau lua) เป็นช่วงการต่อสู้อย่างลับๆ ของขบวนการกู้ชาติ แสดงแนวคิดต่อต้านลัทธิอาณานิคมตะวันตกและลัทธิเผด็จการนาซีญี่ปุ่น 2) โช้ตรวน (Xieng xich) เป็นช่วงที่โต๋ หิว ถูกจับขังคุก ลำบากถึง 3 ปี บทกวีของเขาในช่วงนี้แตกต่างจากช่วงแรกมาก แม้เขาจะไม่ได้รู้สึกถดถอยในแง่อุดมการณ์ แต่การถูกกักกันและความทุกข์ยากแสนสาหัสในคุก ทำให้เขาสะท้อนความรู้สึกอันลึกซึ้งของนักปฏิวัติที่ไม่อาจออกไปเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อชาติได้อีก ในคุกเขาได้แต่ฟังและได้ยิน เขาไม่อาจทำอะไรได้ เพราะเขาตกอยู่ภายใต้การจ้องจ้ำด้วยโช้ตรวนของเจ้าอาณานิคม และ 3) ปลดแอก (Giai phong) เป็นช่วงที่เขาไปทำสงครามปลดแอกเคียงบ่าเคียงไหล่กับประชาชน ภายหลังปี 1945 ในนามเวียดนามซึ่งก้าวเข้าสู่ระบบประชาชนสังคมนิยม ชีวิตของเขามีประสบการณ์ในการรบมากขึ้น ทำให้บทกวีของเขาด้วยพลังทางภาษาในบทกวีและความรู้สึกที่สะท้อนความคิดปฏิวัติสังคมนิยมที่เป็นจริง หรือการปฏิวัติในหนทางของการปฏิบัติได้จริง

ตัวอย่างบทกวีที่ทำให้เห็นถึงการปลุกใจที่ก่อให้เกิดความรู้สึกรักชาติ และร่วมกันต่อสู้ ยืนหยัดเพื่อชาติของตน แม้จะต้องเสียเลือดเสียเนื้อก็ตาม อีกทั้งยังมีการยกย่องและให้กำลังใจกลุ่มที่

ต่อต้านระบบศักดินา โดยกล่าวว่าหากตายก็ควรตายอย่างมีเกียรติ แต่ตอนนี้ถ้าจะสู้ก็สามารถมีชีวิตที่อยู่ต่อไปได้

Giet giac (ฆ่าศัตรู)

เลือดเวียดนามกำลังไหล

เลือดสีแดง ไอ้ที่รัก!

ภาคใต้ กำลังลุกไหม้

ผู้ร่วมชาติเผาไฟ!

รีบลุกขึ้นยืนเถิด!

ดาบอยู่ไหน ชักออกมา

ปืน ปืนอยู่ไหน รีบแบกออกมา

มาช่วย ช่วยคนของเรา!

(แปลโดยผู้วิจัย)

บทนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการติดอยู่ในคุกใต้ดินเป็นเวลานาน และมีความหวังที่จะได้ออกไปเห็นโลกใหม่ ในบทกวีพรรณนาถึงสิ่งที่เห็นและบรรยากาศภายในคุกอุโมงค์ใต้ดิน อีกทั้งยังกล่าวถึงบุคคลที่ติดอยู่ในคุกและเรียกร้องอิสรภาพที่จะได้ออกไปจากที่นี่

Ham nguoi (เข้าไปในอุโมงค์ใต้ดิน)

ความหวังจะนำวันใหม่มาให้มากแค่ไหน

ด้วยท้องฟ้าที่เปลือยเปลีนไปกับโลกใบนี้

ฉันตื่นขึ้นมาด้วยความตื่นเต้น

นับตั้งแต่วันที่ก้าวเท้าไปในอุโมงค์ลึก

สถานที่อันกว้างใหญ่ที่ไร้ขีดจำกัด

กลไกถูกสร้างขึ้นเป็นเวลาหลายปี

จิตวิญญาณของฉัน – ไร้อัตตามแสงของคุณ
 ดูกระตือรือร้นที่อยู่นบนพื้นในห้องใต้ดิน!

และกระตือรือร้นที่เปลือย
 พระเจ้า! กลุ่มคนที่กำลัง
 ยู่อยู่กับการจบการไถการเลื่อยการตีการกด
 เช่นเดียวกับ ไม้รั้วที่มีความสุข!

นี่คือการตกในร่างที่ตายแล้ว
 ศพอื่นๆนับพันเหมือนจะสลาย ...
 ปกคลุมไปด้วยน้ำค้างแข็งและเต็มไปด้วยเลือด
 ท่ามกลางเสียงหัวเราะของคนชั้นสูง!

ฉันเคยได้ยินในความไม่พอใจอย่างมาก
 สภาพอากาศที่หนักหน่วง(อากาศเข้าไปไม่ได้ที่นี่)
 ก๊าซที่เต็มไปด้วยความโกรธ ความเจ็บ
 ทนได้นั้นอีกคนก็ยืนขึ้น

พร้อมจับมือกันและส่งเสียงดัง:
 "ทำไมพวกเราถึงอยู่ที่นี่ตลอดไป
 ชีวิตของฉันต้องเป็นควายและหมาไร้ไหม?
 ไม่ เราไม่ได้อยู่ที่นี่

นี่ฆ่าฉันสิ! นี่ฉันทำลายมัน!
 สวรรค์! เปิดประตูโมงค์ลิกให้หน่อย! "
 คุณได้ยินไหมว่าคุณ
 กำลังจะตาย?

(แปลโดยผู้วิจัย)

Viet Bac (เวียดนามเหนือเขตสูง)

Viet Bac เป็นหนังสือวีรรวมคำประพันธ์ที่เกี่ยวกับความรักชาติของ โต่ หิว ตีพิมพ์ในปี 1951 ได้รับการพูดถึงมากในวาระวาระของเวียดนาม มีบทวิจารณ์ลงในหนังสือพิมพ์อย่างคับคั่งทั้งใน Nhan Dan (ประชาชน) และ Van Nghe (วรรณศิลป์) ความรักชาติของโต่ หิว เป็นความรักประชาชนของนักปฏิวัติสังคมนิยม สิ่งที่เขานำมาให้กับเวียดนามในบทกวีของเขานั้น ก็คือความรักที่มีต่อชาติมวลชนผู้ใช้แรงงาน หรือคือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชนชั้นของผู้ใช้แรงงานอย่างชัดเจน ตลอดช่วงการปฏิวัติเขาได้มีโอกาสเดินทางไปในที่ต่างๆ ในเขตเวียดนามตอนกลาง เหนือและใต้ พบมวลชนที่มีชีวิตยากไร้ มีความเป็นอยู่ที่ทุกข์ทน แต่เขาก็พบว่ามวลชนเหล่านั้นคือฐานพลังของการปฏิวัติ และเขาได้ถ่ายทอดความเป็นมนุษย์ที่มีเลือดเนื้อของชนชั้นกรรมาชีพกลุ่มต่างๆ ลงในบทกวีของเขาอย่างสวยงาม ลึกซึ้ง กินใจ

ที่จริงโต่ หิว ไม่ค่อยเขียนบทกวีถึงชนชั้นกรรมาชนเท่ากับพวกชาวนา แต่ก็ได้หมายความว่าเขาไม่เห็นความสำคัญของกรรมาชนในพลังการปฏิวัติ ตามสายตาของโต่ หิว “มวลชน” เป็นคำที่ใช้แทนชนชั้นแรงงานทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็ชาวนาหรือกรรมาชน แท้จริงเขามองมวลชนผู้ใช้แรงงานทั้งหมดบนพื้นฐานของลัทธิมนุษยนิยม อาจกล่าวได้ว่าเขาไม่ใช่กวีตัวแทนของพวกชนชั้นกลาง เพราะในบทกวีของเขาจะมีแต่ความรู้สึกนึกคิดของมวลชนและวิถีชีวิตของผู้คนที่ทุกข์ยากในหนทางแห่งการต่อสู้เพื่อปฏิวัติ เขาเขียนบทกวีโดยพยายามเพ่งลึกลงไปถึงจิตใจของมวลชนเหล่านี้ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะอะไรก็ตาม นักรบที่ต้องทนต่อความคิดถึงบ้าน คิดถึงแม่ พ่อแม่ที่ต้องสูญเสียชีวิตของลูกไป ความหวังนักรบที่แสวงหาเสรีภาพเพื่อมวลชน

มีที่ใจเขา

เฝ้าจิตคิดถึงบ้าน

ลูกกล้าทำศึกนานทานสิบปี

ทุกขไม่แท้ซีเท่าแม่แก่หกลีบ

ปีก่อนเก่าข้าวยังดี

ปีนี้ไม่มีข้าวร้าวไม่มีลูก

พຽ່ງນີ້ຊົນມີນາໄຄ
 ພຽ່ງນີ້ໃຊ້ກໍ່ມີເສຣີຖາພ

(ພຣເພີຣູ ຍັ້ນຕຣະກູລ, 2542 : 27-28)

ນອກຈາກນີ້ຍັງມີການສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຖານທີ່ປະຊາຊົນໃນໄວເວລານັ້ນ ເປັນໄວເວລາທີ່ເກີດສົງຄາມ ຮ່ວງຮ່ວງຮ່ວງຮ່ວງ ໃນຄຳຄືນທີ່ເຕີມໄປດ້ວຍຄວາມໝາຍເນື້ອນຂອງອາກາດ ແລະສະຖານທີ່ຢູ່ອາດຊັຍກໍ່ ແທບຈະໄມ່ເລືອອະໄກ ເນື່ອງຈາກເກີດການຮບເລືອເພີຍແຕ່ກະທ່ອມຟາງທີ່ໄມ່ມີປະຣຕູ ນອກຈາກນີ້ຍັງ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຖານຂອງປະຊາຊົນແລະເດັກໆທີ່ໄມ່ຮູ້ເຣື່ອງອະໄກ ແຕ່ຕ້ອງມາເຈອກັບສົງຄາມທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດ ການສູຍເສີຍໂດຍສິ້ນເຊີງ

ຄືນໝາຍເນື້ອ ກະທ່ອມຟາງທີ່ໄມ່ມີປະຣຕູ
 ລູກສອງຄົນຂອງຂັ້ນກອດກັນບນພື້ນໄມ່
 ນອນໄປພຣື້ອກັບເສີຍລມໝາຍເຈແລະແກ້ມອຸ່ນໃນມື
 ກລັງທີ່ຈະໄດ້ຍິນເສີຍໄກ່ຂັ້ນໃນເຂົ້ານີ້ ...

(ແປລໂດຍຜູ້ວິຈັຍ)

ຈາກທີ່ກລ່າວມາ ເຫັນໄດ້ຂັດວ່າບທກວີຂອງໂຕ່ໄຫວ ເປັນບທກວີທີ່ເອົາໄວ້ຕ້ອຕ້ານພວກອານານິຄມຝຣັ່ງເສສ ບທກວີເລ່ານີ້ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍມຈາກຊົນຂັ້ນຮຽງງານ ຂາວນາ ກຣຣມກຣ ຯ ເນື່ອງຈາກຊົນຂັ້ນຮຽງງານເລ່ານີ້ໄດ້ ຄູກຄືຂື້ຈາກຝຣັ່ງເສສ ເຊັ່ນ ຄືຂື້ຄຳຈ້າງ ຄືຂື້ຮຽງງານ ຄືຂື້ທາງຄວາມຄິດ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຊາວເວີດນາມທີ່ເປັນ ຊົນຂັ້ນຮຽງງານຮູ້ສື້ໄມ່ພອໃຈ ຄິດວ່າຕົນຄູກຄືຊຸດຣິດ ແລະຄືຂື້ເຮັດແຮງຈາກປຣະເທສອານານິຄມ ຈື່ງເຮັດໃຫ້ຜູ້ຄົນ ຊົນຂັ້ນຮຽງງານໄປເຂົ້າຮ່ວມກັບຂບວນການເວີດມິນທ໌ ຊື່ງເປັນຂບວນການທີ່ຈະປລດແອກເວີດນາມອອກມາຈາກ ປຣະເທສອານານິຄມ ໂດຍຂບວນການເວີດມິນທ໌ໄດ້ມີການປລຸກຣະດມມວລຊນດ້ວຍບທກວີ ໂດຍແຮ່ຫລາຍໄປໃນ ຫລາຍເຂດຂອງເວີດນາມ ຕັ້ງແຕ່ຣະດັບອຳເອົາໄປຈົນເຮັດຣະດັບຈັງຫວັດແລະຣະດັບເຂດ ຊື່ງການປລຸກຣະດມດ້ວຍ ບທກວີຂອງໂຕ່ໄຫວນັ້ນເປັນການປລຸກຣະດມທາງຄວາມຄິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ອຳກັດຈະເປັນອິສຣະຈາກປຣະເທສ ອານານິຄມນຳມາຢູ່ຮ່ວມກັນໃນຂບວນການເວີດມິນທ໌ ສົ່ງຜົນໃຫ້ກວີໂຕ່ໄຫວໄດ້ຮັບຄວາມນິຍມ ແລະແຮ່ຫລາຍ ເປັນອຳກັດໃນໄວເວລານັ້ນ

สรุป

ภายหลังสงครามที่เดียนเบียนฟู ขบวนการเวียดมินห์เป็นฝ่ายชนะฝรั่งเศส ด้วยวิธีการสู้รบแบบกองโจร นอกจากนี้ขบวนการเวียดมินห์ยังประสบความสำเร็จในการสร้างฐานมวลชนที่มาจากกลุ่มชนชั้นแรงงาน ชาวนา เป็นต้น โดยการปลุกระดมจะใช้วิธีการโฆษณาผ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร บทเพลง ไร่ทำนอง หรือบทกวี บทกวีที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเมือง หรือแสดงให้เห็นถึงใจความสำคัญที่มีผลกระทบต่อการเมืองไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่ง อย่างไรก็ตามนักเขียนก็ไม่ได้ตกอยู่ในอิทธิพลของสังคมเสียทุกอย่าง นักเขียนอาจจะมีสติแสดงความรู้สึกขัดแย้ง หรืออาจจะเล่าตามสิ่งที่ตนประสบพบเจอมาบ้างบางครั้ง ดังเช่น โต๋ หิว กวีชาวเวียดนาม ที่บอกเล่าถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ตนเองประสบพบเจอมาผ่านบทกวี หรือการเขียนบทกวีเพื่อปลุกระดมมวลชน เป็นต้น แม้ในขณะนั้นเขามีงานของพรรคที่จะต้องทำแต่เขาก็ยังคงเขียนบทกวีออกมาอยู่เรื่อยๆ เขาสามารถบันทึกทุกอย่างออกมาเป็นบทกวีเนื่องจากโต๋หิวได้มีจิตใจและมีจิตสำนึกของนักปฏิวัติตั้งแต่ยังเด็ก จึงทำให้เขาได้เข้าร่วมขบวนการปฏิวัติต่อสู้กับฝรั่งเศสโดยมีผลงานเป็นบทกวีที่ใช้ปลุกระดมชาวเวียดนามให้ลุกขึ้นมาต่อสู้กับชาวฝรั่งเศสจนถูกยกย่องว่าเป็น เยาวชนกวีนักรบ พอโต๋หิว ได้เข้าร่วมกับขบวนการปฏิวัติรณรงค์ต่อต้านลัทธิอาณานิคม และเผด็จการ เพื่อที่จะปลดแอกประเทศเวียดนามออกจากพวกอาณานิคม เขาได้ใช้บทกวีของความรักชาติ ประกาศปลดแอกแผ่นดิน และปลุกระดมมวลชนชาวเวียดนามให้ลุกขึ้นสู้กับเหล่าอาณานิคม อีกทั้งยังได้เข้าทำงานด้านวรรณกรรมร่วมกับพรรค จึงทำให้ โต๋ หิว ได้กลายเป็นบุคคลสำคัญของพรรค และมีฐานะเป็นถึงสมาชิกอาวุโสของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ซึ่งภายหลังสิ้นสุดสงครามเวียดนาม โต๋ หิว ได้รับฉายาที่ขนานนามว่าเป็น วีรบุรุษสงคราม และกวีนักปฏิวัติคนสำคัญของชาวเวียดนามนั่นเอง

บรรณานุกรม

- โจเซฟ บัตตินเจอร์. (2522). **ประวัติศาสตร์การเมืองเวียดนาม แปลจาก Vietnam: A political History**. ม.ร.ว.แสงโสม เกษมศรี,บรรณาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2512-2517). **สงครามอินโดจีน เวียดนาม เขมร ลาว**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิชเนศ
- เชิดเกียรติ อัดถากร. **“ขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนาม ค.ศ.1925-1945”** สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2556). **“อาเซียนจากมิตววรรณกรรม:อดีตถึงยุคโลกาภิวัตน์”** กรุงเทพฯ : ศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บัวริน วังศิริ. (2556). **“วรรณกรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”** เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บำรุง สุวรรณรัตน์และชูศักดิ์ เอกเพชร. (2523). **วรรณกรรมสังคมและการเมือง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์
- พรเพ็ญ อันตระกูล. **“ไต่หิว : บทกวีของนักปฏิวัติเวียดนาม”**. ภาษาและหนังสือ. 30(2542) : 22-41
- พิชยพรรณ ช่วงประยูร. **“ความสัมพันธ์ระหว่างขบวนการเวียดนามกับสหรัฐอเมริกา ค.ศ.1944-1954”** สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560
- ภูวดล ทรงประเสริฐ. (2535). **อินโดจีนในคริสต์ศตวรรษที่ 20**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ พี.เพรส
- มนธิรา ราโท. (2553). **“วรรณกรรมเวียดนามหลังปี ค.ศ. 1975 พลวัตและการเปลี่ยนแปลง”**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุด จอนเจดสิน. (2544). **ประวัติศาสตร์เวียดนามตั้งแต่สมัยอาณาจักรฝรั่งเศสจนถึงปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสกสรรคฺ์ ประเสริฐกุล. **สงครามอินโดจีน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์
 เหวงเวียนคักเวียน. (2552). **เวียดนาม : ประวัติศาสตร์พิสดาร**. แปลจาก Vietnam : A Long
History. แปลโดย เพ็ชรี สุมิตร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์
 และมนุษยศาสตร์

ข้อมูลจากเว็บไซต์

DOUGLAS MARTIN. (2002). **To Huu, 82, Vietnam Poet And Communist Voice, Dies**.

เข้าถึงเมื่อ 9 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://www.nytimes.com/2002/12/11/world/to-huu-82-vietnam-poet-and-communist-voice-dies.html>

Huỳnh Minh Nhật. (2017). **Tuyển Tập 15 Bài Thơ Hay Nhất Của Tố Hữu (Nguyễn**

Kim Thành). เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://ocuaso.com/tho-viet-nam/chum-tho-bat-hu/15-bai-tho-duoc-yeu-thich-nhat-cua-to-huu-nguyen-kim-thanh.html>

Judy Stowe. (2002). **To Huu Politician and unofficial poet laureate of the Vietnamese Communist Party**. เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://www.independent.co.uk/news/obituaries/to-huu-136928.html>

Nootjarin Jitchai. (2013). **เวียดนามภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส**. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน

2561. เข้าถึงได้จาก <http://njitchai53010512024.blogspot.com/2013/09/blog-post.html>

The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2014). **To Huu VIETNAMESE POET AND POLITICIAN**. เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://www.britannica.com/biography/To-Huu>

Vietnam News Agency. (2002). **Vietnam's great poet To Huu passes away**. เข้าถึงเมื่อ

18 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก

<http://patrick.guenin2.free.fr/canθο/vnnews/tohuu.htm>

Vietnam News. (2012). **To Huu - the people's poet.** เข้าถึงเมื่อ 21 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://vietnamnews.vn/life-style/226174/to-huu-the-peoples-poet.html#ymawdbHy9I4i2bw8.97>

จิตรลดา กิจกมลธรรม. (2016). **เวียดนาม – ประวัติศาสตร์ : ฐานข้อมูลสังคม – วัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.** เข้าถึงเมื่อ 21 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก http://www.sac.or.th/databases/southeastasia/subject.php?c_id=11&sj_id=85

ทองแถม นาถจำนง. (2560). **บทเรียนของฝรั่งเศสในอินโดจีน.** เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://siamrath.co.th/n/20512>

อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. (2015). **ประวัติศาสตร์โดยสังเขปของสงครามเวียดนาม.** เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://prachatai.com/journal/2015/03/58623>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวอารีวรรณ เกตุศิริ
วันเดือนปีเกิด	9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2540
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1/53 ถนน พระรามที่ 4 เขต คลองเตย แขวง คลองเตย จังหวัดกรุงเทพฯ 10110
ประวัติการศึกษา	
2558 – ปัจจุบัน	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา ภาษาเวียดนาม
2558	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ